

2024 (Summer), 2 (2): 44-53

DOI:

Research article

Journal of Physiology of Training and Sports Injuries

(PTSJournal@gmail.com)

(zanjan.ptsjournal@iau.ir)

<https://sanad.iau.ir/journal/eps>

Received: 2024/5/30

Accepted: 2024/7/10

(ISSN: 3060 - 6306)

The effects of 16 weeks concurrent training and low-calorie diet on metabolic and inflammatory parameters in women with metabolic syndrome

Mehdi Kargarfard¹, Nasim Faragh²

1. Professor, Department of Sports Sciences, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Isfahan University, Iran. (Corresponding Author). Email: M.Kargarfard@spr.ui.ac.ir

2. M.Sc., Exercise Physiology (Sports Nutrition), Department of Sports Sciences, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Isfahan University, Iran. Email: nasimfaregh1386@gmail.com

Abstract:

Metabolic syndrome is a combination of most dangerous cardiovascular risk factors, including hyperglycemia, increased low-density lipoprotein cholesterol, high triglycerides, high systolic blood pressure, and increased waist circumference. Increasing physical activity in the prevention, primary treatment of cardiovascular diseases and metabolic syndrome is recommended due to the benefits of cardiac protection related to improving cardiorespiratory fitness.

The aim of this experimental and applied study is to analyze the effects of simultaneous performance of high-intensity interval training and resistance training in combination with a low-calorie diet on metabolic indicators in elderly women with metabolic syndrome.

The findings of the present study indicate that simultaneous high-intensity interval training and resistance training in combination with a low-calorie diet provides multiple metabolic benefits in obese women with metabolic syndrome after a 16-week intervention.

Simultaneous implementation of high-intensity interval training and resistance training in combination with a low-calorie diet can potentially lead to significant improvements in weight, body mass index, fasting blood sugar, insulin, insulin resistance, and C-reactive protein in people with metabolic syndrome.

Keywords: Insulin Resistance, Glycosylated Hemoglobin, C-Reactive Protein, Resistance Training, High-Intensity Interval Training.

How to Cite: Kargarfard, M., Faragh, N. (2024). The effects of 16 weeks concurrent training and low-calorie diet on metabolic and inflammatory parameters in women with metabolic syndrome. Journal of Physiology of Training and Sports Injuries, 2(2):44-53. [Persian].

دوره ۲ - شماره ۲
تابستان ۱۴۰۳ - صص: ۴۴-۵۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۳/۱۰
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۴/۲۰
مقاله پژوهشی

اثر ۱۶ هفته تمرین همزمان و رژیم کمکالری بر پارامترهای متابولیکی و التهابی در زنان مبتلا به سندروم متابولیک

مهدی کارگرفرد^۱، نسیمه فارغ^۲

۱. استاد فیزیولوژی ورزش، گروه علوم ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، ایران. (نویسنده مسئول).

آدرس پست الکترونیک: M.Kargarfard@spr.ui.ac.ir

۲. کارشناس ارشد، فیزیولوژی ورزش (تغذیه ورزشی)، گروه علوم ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، ایران.

آدرس پست الکترونیک: nasimfaregh1386@gmail.com

چکیده:

سندروم متابولیک، ترکیبی از بیشتر عوامل خطرزای قلبی عروقی خطرناک از جمله هایپرگلیسمی، افزایش کلسترول لیپوپروتئین با چگالی کم، تری گلیسرید بالا، فشار خون سیستولیک بالا و افزایش دور کمر است. افزایش تمرینات بدنی در پیشگیری، درمان اولیه بیماری های قلبی عروقی و سندروم متابولیک به دلیل مزایای محافظت قلبی مرتبط با بهبود آمادگی قلبی تنفسی توصیه شده است. هدف این پژوهش نیمه تجربی و کاربردی، تحلیل اثرات اجرای همزمان تمرینات مقاومتی و تناوبی با شدت بالا بر شاخص های متابولیک در زنان مسن مبتلا به سندروم متابولیک است.

یافته های پژوهش حاضر نشان می دهد که اجرای همزمان تمرینات مقاومتی و تناوبی با شدت بالا در ترکیب با رژیم کمکالری فواید متابولیکی متعددی در زنان چاق مبتلا به سندروم متابولیک پس از یک مداخله ۱۶ هفته ای فراهم می کند. اجرای همزمان تمرینات مقاومتی و تناوبی با شدت بالا در ترکیب با رژیم کمکالری به طور بالقوه می تواند دستاوردهای ارزشمندی از جمله بهبود قابل توجه وزن، شاخص توده بدنی، قند خون ناشتا، انسولین، مقاومت به انسولین و پروتئین واکنشگر سی در افراد مبتلا به سندروم متابولیک ایجاد کند.

واژگان کلیدی: مقاومت به انسولین، هموگلوبین گلیکوزیله، پروتئین واکنش دهنده سی، تمرین مقاومتی، تمرین تناوبی با شدت بالا.

شیوه استناددهی: کارگرفرد، مهدی؛ فارغ، نسیمه. اثر ۱۶ هفته تمرین همزمان و رژیم کمکالری بر پارامترهای متابولیکی و التهابی در زنان مبتلا به سندروم متابولیک. فصلنامه فیزیولوژی تمرین و آسیب های ورزشی، تابستان ۱۴۰۳، (۲)، ۴۴-۵۳.

فصلنامه فیزیولوژی تمرین و آسیب های ورزشی؛ تابستان ۱۴۰۳، (۲).

۱. مقدمه

بر توده بدون چربی بدن وجود ندارد، در حالی که بیشتر مطالعات تمايل به بهبود توده بدون چربی بدن با وزن کم داشتنند. تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم در مقابل تمرین تداومی با شدت متوسط، معنی دار نبود. با این حال، علی‌رغم حجم تمرین کمتر، تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم باعث بهبود بیشتر در آمادگی قلبی تنفسی نسبت به کنترل غیرورزشی و تمرین تداومی با شدت متوسط در بزرگسالان با وزن طبیعی، اضافه وزن و چاق شد. بنابراین، به نظر می‌رسد که تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم برای افزایش آمادگی جسمانی یک درمان کارآمد از نقطه نظر زمان است، اما برای بهبود ترکیب بدن، این چنین نیست [۹].

اثرات تمرین تنابوی شدید با حجم بسیار کم در مقابل تمرین تنابوی شدید با حجم متوسط را در بیماران مبتلا به سندروم متابولیک مورد مطالعه قرار دادند. تعداد ۱۱۷ بیمار مبتلا به سندروم متابولیک، به‌طور تصادفی، به سه گروه تمرین تنابوی شدید با حجم بسیار کم (۴۰ نفر)، تمرین تنابوی شدید با حجم متوسط (۳۷ نفر) یا غیرفعال (۴۰ نفر)، تمرین تنابوی از کاهش وزن، مشاوره تقسیم شدند. همه گروه‌ها برای حمایت از کاهش وزن، مشاوره تغذیه‌ای دریافت کردند. حداقل اکسیژن مصرفی، ترکیب بدن و کیفیت زندگی قبل و بعد از مداخله ارزیابی شد. همه گروه‌ها به طور قابل توجهی وزن بدن را کاهش دادند (تقریباً ٪/۳)، اما فقط در گروه‌های تمرینی، حداقل اکسیژن مصرفی و کیفیت زندگی بهبود یافت. تمرین تنابوی با حجم کم، حتی زمانی که با شدت متوسط انجام شود، برای بهبود سلامت کاردیومتابولیک در بیماران چاق مبتلا به سندروم متابولیک به اداره کافی موثر است. این یافته‌ها نقش حیاتی ورزش را در پیشگیری، کنترل و درمان بیماری نشان می‌دهد [۲۶].

پژوهشگران، اثرات ضلالهای رژیم غذایی و محدودیت کالری را بر پارامترهای متابولیک، لیپیدها و پروفایل چاقی مورد بررسی قرار دادند. تعداد ۱۸ نفر بالغ با سندروم متابولیک و شاخص توده بدن بین ۲۵ تا ۳۵ کیلوگرم بر متر مربع به مدت شش ماه تحت یک رژیم کم کالری متعادل قرار گرفتند تا حداقل ۵ درصد کاهش وزن داشته باشد. پس از کاهش وزن، بهبود قابل توجهی در شاخص توده بدنی، دور کمر، اندسولین، قند خون ناشتا و ارزیابی مدل همو ستاز مقاومت به اندسولین مشاهده شد. تجزیه و تحلیل کلستروول لیپوپروتئین با چگالی کم و کلستروول لیپوپروتئین با چگالی بالا تغییری را در ترکیب خود نشان دادند. انتقال تری آسیل گلیسرول از کلستروول لیپوپروتئین با چگالی بالا به کلستروول لیپوپروتئین با چگالی کم با کاهش قابل توجهی در سیتوکین‌های پیش التهابی همراه بود که منجر به کاهش کلی امتیاز التهابی می‌شود [۳۷].

افزایش تمرینات بدنی در پیشگیری و درمان اولیه سندروم متابولیک به دلیل مزایای محافظت قلبی مرتبط با بهبود آمادگی قلبی تنفسی [۱۶، ۲۱، ۲۹] توصیه شده است. نوع و روش تمرین یک نکته

سندرم متابولیک ترکیبی از بیشتر عوامل خطرزای قلبی عروقی خطرناک از جمله هایپرگلیسمی، افزایش کلستروول لیپوپروتئین با چگالی کم، تری گلیسرید بالا، فشار خون سیستولیک بالا و افزایش دور کمر است [۲]. تحقیقات نشان داده است که کاهش وزن و تمرین ورزشی با کاهش التهاب و مقاومت به انسولین در بیماران چاق و دارای اضافه وزن همراه است [۸]. علاوه بر این، کاهش وزن در زنان دارای اضافه وزن و چاق، با رژیم غذایی یا ورزش، ممکن است سطوح شاخص های متابولیکی را تعدیل کند. با این حال، داده‌های تجربی برای این فرضیه‌ها هنوز اندک هستند [۱۲].

اثرات ورزش و مداخله تغذیه‌ای بر ترکیب بدن، سلامت متابولیک و عملکرد بدنی در بزرگسالان مبتلا به چاقی مورد بررسی قرار گرفت. آن‌ها در یافتنند که ویژگی افراد مبتلا به چاقی سارکوپنیک، توده عضلانی کم (سارکوپنی) و چربی بدنی بالا (چاقی) است. ورزش هوایی، وزن بدن و توده چربی را کاهش داد. به علاوه، تمرین مقاومتی، توده چربی را کاهش و قدرت عضلانی را بهبود بخشید. ترکیب تمرین هوایی و مقاومتی باعث کاهش توده چربی و بهبود سرعت راه رفتن شد. مداخلات تغذیه‌ای، به ویژه رژیم غذایی کم کالری با پروتئین بالا نیز توده چربی را کاهش داد، اما بر توده و قدرت عضلانی تأثیری نداشت. علاوه بر تمرینات ورزشی، تغذیه مزایای اضافی را ارائه نکرد [۱۲].

پژوهشگران دریافتند که شواهدی مبنی بر اثربخشی تمرینات تنابوی با شدت بالا برای تعدیل ترکیب بدن وجود ندارد. به همین دلیل، اثرات اجرای تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم در مقابل یک تمرین تداومی با شدت متوسط را بر ترکیب بدن و آمادگی قلبی تنفسی در بزرگسالان دارای وزن طبیعی، اضافه وزن و چاق مطالعه کردند. تأثیر تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم که در آن مقدار کل تمرین انجام شده در طول تمرین بیشتر از ۵۰۰ دقیقه معادل متابولیک در هفته بود را با کنترل غیرورزشی و تمرین تداومی با شدت متوسط ارزیابی کردند. هیچ تفاوتی بین تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم و کنترل بدون ورزش روی توده چربی کل بدن، در صد چربی بدن و توده بدون ورزش روی توده چربی بدن، یا بین تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم و تمرین تداومی با شدت متوسط روی توده چربی کل بدن، در صد چربی بدن و توده بدن بدون چربی یافت نشد. با این حال، تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم به طور قابل توجهی آمادگی قلبی تغییزی را در مقایسه با کنترل غیرورزشی بهبود بخشید. این داده‌ها نشان داد که تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم در تعديل توده چربی کل بدن یا در صد کل چربی بدن در مقایسه با کنترل غیرورزشی و تمرین تداومی با شدت متوسط ناکارآمد است. یک یافته جدید از این متأثیز این بود که به نظر می‌رسد در مقایسه با یک کنترل بدون ورزش، هیچ اثر قابل توجهی از تمرینات تنابوی با شدت بالا و حجم کم

ترازوی دیجیتال (با دقت اندازه‌گیری بک گرم) مدل سکا (ساخت کشور آلمان) جهت تعیین قد و وزن آزمودنی ها استفاده شد. سپس، با استفاده از فرمول رایج، شاخص توده بدنی آزمودنی ها محاسبه شد. بر اساس تقسیم‌بندی انجمن قلب آمریکا، در صورتی که فردی مبتلا به بیش از سه ویژگی مرتبط با سندروم متابولیک باشد، تشخیص پزشک معالج، سندروم متابولیک است. در این تحقیق، آزمودنی‌ها، دارای سه ویژگی شاخص سندروم متابولیک شامل چاقی شکمی، قند خون بالا و مقاومت به انسولین و فشارخون بالا بودند.

متغیر هموگلوبین گلیکوزیله از طریق روش‌های آزمایشگاهی تشخیص پزشکی تخصصی، با استفاده از ماده انعقادی EDTA از نمونه خون آزمودنی‌ها، چهار ساعت پس از انجام نمونه‌گیری، به روش کروماتوگرافی اندازه گیری شد [۱۸]. پروتئین واکنشگر سی به عنوان یک نشانگر التهابی، با کیت آزمایشگاهی تخصصی به روش الیزا اندازه گیری شد [۸].

۳. یافته‌ها

مقایسه ویژگی‌های بدنی و فیزیولوژیکی گروه‌های سه‌گانه به منظور اطمینان از عدم وجود تفاوت‌های اولیه بین آن‌ها با استفاده از تحلیل واریانس‌ها صورت گرفت. تفاوت معناداری در متغیرهای سن به سال ($P = 0.565$)، وزن به کیلوگرم ($P = 0.162$)، شاخص توده بدن بر حسب کیلوگرم بر متر مربع ($P = 0.208$)، گلوكز ناشتاپ قند خون بر حسب میلی‌گرم بر دسی لیتر ($P = 0.519$)، انسولین بر حسب واحد بر میلی‌لیتر ($P = 0.665$)، مقاومت به انسولین ($P = 0.965$)، درصد هموگلوبین گلیکوزیله شده ($P = 0.176$) و پروتئین واکنش‌گر سی بر حسب میلی‌گرم بر دسی لیتر ($P = 0.834$) در مرحله پایه پیش آزمون در بین گروه‌های پژوهش وجود نداشت که این بیانگر همگنی گروه‌ها است.

به منظور مقایسه متغیر وزن در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه به نتایج جدول ۱، کاهش معناداری در مقادیر وزن زنان مبتلا به سندروم متابولیک در هر سه گروه مورد مطالعه پس از ۱۶ هفته مداخله در مقایسه با حالت پایه مشاهده شد. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس در جدول ۲ نشان داد که با توجه به اثر معنادار گروه، بین ارزش‌های وزن در گروه‌های مورد مطالعه پس از ۱۶ هفته مداخله تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی ۱۶ هفته رژیم کم‌کالری در ترکیب با تمرین همزمان بر وزن زنان مبتلا به سندروم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعقیبی بونفرونی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۳ نشان داده شده است. بین مقادیر وزن گروه تمرین و رژیم کم‌کالری با گروه‌های تمرین

مهم تجویز تمرین است. اگرچه، تا به امروز، مطالعات کمی با استفاده از تمرین هوازی تناوبی با شدت بالا انجام شده است [۱۱، ۱۵] و تمرین تداومی با شدت متوسط [۲۴] به طور موفقت آمیزی با برنامه تمرین مقاومتی برای بهبود عملکرد قلبی تنفسی ترکیب شده‌اند. با این حال، بر اساس دانش ما، مطالعات محدودی اثرات اجرای همزمان تمرینات مقاومتی و تناوبی با شدت بالا در ترکیب با رژیم غذایی کم‌کالری را بر عوامل خطرزای سندروم متابولیک در زنان مسن ارزیابی نموده‌اند. بنابراین، هدف این پژوهش، تحلیل اثرات تمرین همزمان مقاومتی و تناوبی با شدت بالا در ترکیب با رژیم غذایی کم‌کالری بر شاخص‌های سندروم متابولیک در زنان مسن مبتلا بود.

۲. روش پژوهش

مطالعه حاضر از نوع نیمه تجربی و کاربردی است که در یک دوره زمانی چهار ماهه انجام شد. جامعه آماری تحقیق حاضر را کلیه بیماران زن ۳۰ تا ۵۰ سال مبتلا به سندروم متابولیک (براساس تشخیص پزشک معالج) مراجعة کننده به مرکز سلامت سپاهان اصفهان تشکیل دادند. بر اساس معیارهای ورود و خروج، تعداد ۴۵ بیمار زن مبتلا به سندروم متابولیک، به صورت هدفمند انتخاب شدند، سپس، به صورت تصادفی در سه گروه مساوی و همگن تمرین همزمان (مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا)، رژیم کم‌کالری و تمرین همزمان همراه با رژیم کم‌کالری قرار گرفتند. تعداد ۵ نفر از گروه‌های مختلف به دلیل مشغله کاری، ابتلاء به آنفلوآنزا، عدم شرکت در یکی از اندازه گیری‌ها یا جلسات تمرینی، از مطالعه خارج شدند. در نهایت، از اطلاعات تعدیل شده مربوط به ۴۰ نفر در تحلیل داده‌ها (گروه تمرین همزمان به تعداد ۱۳ نفر، رژیم کم‌کالری به تعداد ۱۴ نفر و تمرین همزمان همراه با رژیم کم‌کالری به تعداد ۱۲ نفر) استفاده شد.

این بانوان، دارای قند خون مساوی یا بیشتر از ۱۰۰ میلی‌گرم بر دسی لیتر، اندازه دور کمر مساوی یا بیشتر از ۸۸ سانتی‌متر و مقاومت به انسولین بوده و از رژیم‌های غذایی کم‌کالری و مکمل‌های نیروز استفاده نمی‌کردند. در صورت غیبت متوالی یا متناوب، به ترتیب، در سه یا پنج جلسه تمرینی؛ یا بروز هر نوع بیماری حاد موضعی یا سیستمیک متابولیک یا مفصلی یا مانعی که مشارکت در جلسات تمرین یا اندازه گیری را مختل می‌کرده، آزمودنی از پروتکل خارج می‌شد. به علاوه، شرکت در برنامه‌های تمرینی و فعالیت‌های بدنی خارج از چهارچوب پروتکل پژوهش و استفاده از هر نوع مداخله رژیم غذایی یا مصرف مکمل‌های غذایی و دارویی نیز باعث خروج آزمودنی از پروتکل پژوهش می‌شد. علاوه بر تکمیل فرم رضایت آگاهانه شرکت در تحقیق توسط آزمودنی‌ها، از پرسشنامه‌های سلامت و ریسک بیماری، میزان فعالیت بدنی و یادآمد ۲۴ ساعته رژیم غذایی، به ترتیب، برای تعیین وضعیت سلامتی، میزان فعالیت‌های بدنی و چگونگی رژیم غذایی آزمودنی‌ها استفاده شد. از قدسنج دیواری (با دقت اندازه‌گیری یک سانتی‌متر) و فصلنامه فیزیولوژی تمرین و آسیب‌های ورزشی؛ تابستان ۱۴۰۳، ۱۴۰۳، (۲).

به نتایج جدول ۴، ارزش‌های شاخص توده بدنی در سه گروه مورد مطالعه پس از ۱۶ هفته مداخله در مقایسه با حالت پایه کاهش معناداری را نشان داد. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس در جدول ۵ نشان داد که با توجه به اثر معنادار گروه، بین ارزش‌های شاخص توده بدن در گروه‌های مورد مطالعه پس از مداخله ۱۶ هفته‌ای تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی شانزده هفته‌های رژیم کم‌کالری در ترکیب با تمرین همزمان بر شاخص توده بدنی زنان مبتلا به سندروم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت معنادار بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعقیبی بونفرونی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ نشان داده است. بین مقادیر شاخص توده بدنی در گروه تمرین همزمان و رژیم کم‌کالری با گروه‌های تمرین همزمان به تنهایی و رژیم کم‌کالری به تنهایی و همچنین گروه رژیم کم‌کالری با گروه تمرین همزمان به تنهایی تفاوت معناداری مشاهده شد.

به منظور مقایسه متغیر قند خون ناشتا در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه به نتایج جدول ۷، مقادیر قند خون ناشتا در گروه‌های مداخله تمرین به تنهایی و رژیم کم‌کالری در ترکیب با تمرین همزمان پس از ۱۶ هفته در مقایسه با حالت پایه کاهش معناداری را نشان داد، در حالی که این تغییر در گروه کنترل معنادار نبود. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس در جدول ۸، نشان داد که بین مقادیر قند خون ناشتا در گروه‌های مورد مطالعه با تعدیل پیش آزمون، بعد از یک دوره ۱۶ هفته‌ای تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی شانزده هفته رژیم کم‌کالری در ترکیب با تمرین بر قند خون زنان مبتلا به سندروم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت معنادار بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعقیبی بونفرونی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۹ نشان داده شده است. بین مقادیر قند خون گروه کم‌کالری در ترکیب با تمرین همزمان در مقایسه با گروه رژیم کم‌کالری تفاوت معناداری مشاهده شد.

به منظور مقایسه متغیر انسولین ناشتا خون در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه به نتایج جدول ۱۰، مقادیر انسولین ناشتا خون در گروه‌های تمرین همزمان و تمرین و رژیم کم‌کالری پس از ۱۶ هفته مداخله در مقایسه با حالت پایه کاهش معناداری را نشان داد، در حالی که در گروه رژیم کم‌کالری تغییری را نشان نداد. بر اساس نتایج جدول ۱۱، بین مقادیر انسولین خون در گروه‌های مورد مطالعه بعد از یک دوره ۱۶ هفته‌ای مداخله با کنترل پیش آزمون، تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی شانزده هفته رژیم کم‌کالری در ترکیب با تمرین بر انسولین خون زنان مبتلا به سندروم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت معنادار بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعقیبی بونفرونی استفاده که نتایج آن در

به تنهایی و رژیم کم‌کالری به تنهایی و همچنین گروه رژیم کم‌کالری با گروه تمرین به تنهایی تفاوت معناداری مشاهده شد.

جدول ۱. مقایسه وزن قبل و بعد از دوره مطالعه به تفکیک گروه‌ها

p	t	df	انحراف استاندارد $\pm$ میانگین	شاخص آماری $\diagdown$ گروه‌ها
۰/۰۰۰	۷/۹۵۰	۱۲	۸۲/۷ $\pm$ ۱۳/۵۶	تمرین همزمان
۰/۰۰۰	۱۲/۴۶۶	۱۱	۸۱/۴ $\pm$ ۱۶/۲۰	تمرین و رژیم کم‌کالری
۰/۰۰۱	۱۰/۹۶۳	۱۳	۸۴/۳ $\pm$ ۱۶/۵۴	رژیم کم‌کالری

جدول ۲. مقایسه متغیر وزن پس از مداخله بین گروه‌ها

p	F	df	میانگین مجذورات	عامل	متغیر
۰/۰۰۰	۱۶۰/۰۳	۱	۱۰۲/۰۶۶۳	اثر پیش آزمون	وزن
۰/۰۰۰	۲۵/۵۲۲	۲	۱۶/۲۸۵	* اثر گروه (کیلوگرم)	

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۳. نتایج آزمون بونفرونی متغیر وزن بین گروه‌ها

متغیر	گروه	گروه	گروه	متغیر
وزن	تمرین همزمان و رژیم	تمرین همزمان	رژیم کم‌کالری	زن
	رژیم کم‌کالری	رژیم کم‌کالری	تمرین همزمان	
۰/۰۰۰	-۱/۳۸۳	-۲/۳۰۲	-۰/۹۱۹	رژیم کم‌کالری

جدول ۴. مقایسه شاخص توده بدن قبل و بعد از دوره مطالعه

p	t	df	انحراف استاندارد $\pm$ میانگین	شاخص آماری $\diagdown$ گروه‌ها
۰/۰۰۰	۸/۱۰	۱۲	۳۳/۱ $\pm$ ۱۵/۸۴	تمرین همزمان
۰/۰۰۰	۱۲/۲۶	۱۱	۳۳/۲ $\pm$ ۴۲/۲۷	تمرین و رژیم کم‌کالری
۰/۰۰۰	۱۰/۶۳	۱۳	۳۳/۱ $\pm$ ۶۱/۲۶	رژیم کم‌کالری

جدول ۵. مقایسه متغیر شاخص توده بدن پس از مداخله بین گروه‌ها

متغیر	عامل	میانگین مجذورات	گروه	متغیر
شناخت توده بدن (کیلوگرم بر متر مربع)	اثر پیش آزمون	۱۱۷/۷۵۵	گروه	زن
	* اثر گروه	۲/۵۶۶	گروه	
۰/۰۰۰	۲۳/۱ $\pm$ ۶۱/۲۶	۳۳/۱ $\pm$ ۶۰/۸۵	تمرین همزمان	رژیم کم‌کالری

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۶. نتایج آزمون بونفرونی متغیر شاخص توده بدن بین گروه‌ها

متغیر	گروه	گروه	گروه	متغیر
شناخت توده بدن (کیلوگرم بر متر مربع)	تمرین همزمان و رژیم	رژیم کم‌کالری	رژیم کم‌کالری	زن
	رژیم کم‌کالری	تمرین همزمان	تمرین همزمان	
	رژیم کم‌کالری	رژیم کم‌کالری	رژیم کم‌کالری	

به منظور مقایسه شاخص توده بدنی در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه

فصلنامه فیزیولوژی تمرین و آسیب‌های ورزشی؛ تابستان ۱۴۰۳، ۱۴۰۳، (۲).

به منظور مقایسه متغیر مقاومت به انسولین در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه به نتایج جدول ۱۳، مقادیر متغیر مقاومت به انسولین در سه گروه مورد مطالعه پس از ۱۶ هفته مداخله در مقایسه با حالت پایه کاهش معناداری را نشان داد. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس در جدول ۱۴ نشان داد که با توجه به اثر معنادار گروه، بین مقادیر متغیر مقاومت به انسولین در گروه‌های مورد مطالعه پس از مداخله ۱۶ هفته‌ای تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی شانزده هفته رژیم کم‌کالری در ترکیب با تمرین همزمان بر مقادیر متغیر مقاومت به انسولین زنان مبتلا به سندرم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت معنادار بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعقیبی بونفرونی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱۵ نشان داده شده است. بین مقادیر متغیر مقاومت به انسولین در گروه تمرین همزمان و رژیم کم‌کالری با گروه‌های تمرین همزمان به تنها و رژیم کم‌کالری به تنها و همچنین گروه رژیم کم‌کالری با گروه تمرین همزمان به تنها تفاوت معناداری مشاهده شد.

به منظور مقایسه متغیر هموگلوبین گلیکوزیله در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه به نتایج جدول ۱۶، کاهش معناداری در مقادیر هموگلوبین گلیکوزیله شده در گروه‌های تمرین همزمان و رژیم کم‌کالری همراه با تمرین همزمان؛ و بدون تغییر در گروه رژیم کم‌کالری پس از ۱۶ هفته مداخله در مقایسه با حالت پایه مشاهده شد. با توجه به نتایج آزمون تحلیل کوواریانس در جدول ۱۷، تفاوت معناداری بین مقادیر متغیر هموگلوبین گلیکوزیله در گروه‌های مورد مطالعه بعد از ۱۶ هفته با کنترل پیش آزمون وجود داشت. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی ۱۶ هفته رژیم کم‌کالری در ترکیب با زنان مبتلا به سندرم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت معنادار بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعقیبی بونفرونی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱۸ نشان داده شده است و فقط بین مقادیر هموگلوبین گلیکوزیله گروه رژیم کم‌کالری تفاوت معناداری مشاهده شد.

به منظور مقایسه متغیر پروتئین واکنشگر سی در مرحله پیش آزمون و پس آزمون به تفکیک گروه‌ها، از روش آماری t همبسته استفاده شد. با توجه به نتایج جدول ۱۹، مقادیر متغیر پروتئین واکنشگر سی در سه گروه مورد مطالعه پس از ۱۶ هفته مداخله در مقایسه با حالت پایه کاهش معناداری را نشان داد. نتایج آزمون تحلیل کوواریانس در جدول ۲۰ نشان داد که با توجه به اثر معنادار گروه، بین مقادیر متغیر پروتئین واکنشگر سی در گروه‌های مورد مطالعه پس از مداخله ۱۶ هفته‌ای تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین، فرض تحقیق مبنی بر اثر بخشی شانزده

جدول ۱۲ نشان داده شده است و فقط بین مقادیر انسولین خون گروه تمرین همزمان و رژیم کم‌کالری در مقایسه با گروه کم‌کالری تفاوت معناداری مشاهده شد.

جدول ۷. مقایسه قند خون قبل و بعد از دوره مطالعه

p	t	df	انحراف استاندارد $\pm$ میانگین	شاخص آماری $\diagdown$ گروه
.۰/۰۰۱	۴/۳۸	۱۲	۱۰۳/۱۴ $\pm$ ۸۵/۲۸	۱۱۳/۱۱ $\pm$ ۱۵/۲۹
.۰/۰۰۰	۶/۵۶	۱۱	۹۷/۹ $\pm$ ۴۲/۸۲	۱۱۲/۹ $\pm$ ۸۵/۲۵
.۰/۲۱۷	۱/۲۹	۱۳	۱۱۲/۱۳ $\pm$ ۲۹/۷۹	۱۱۶/۷ $\pm$ ۵۰/۶۰

جدول ۸. مقایسه متغیر قند خون ناشتا پس از مداخله بین گروه‌ها

p	F	df	میانگین مجددات	عامل	متغیر
.۰/۰۰۰	۲۸/۳۵	۱	۲۶۷۶/۰۰۹	اثر پیش آزمون	قند خون $\diagdown$ (میلی گرم بر دسی لیتر)
.۰/۰۲۲	۴/۲۴	۲	۴۰۰/۲۱۰	* اثر گروه	

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۹. نتایج آزمون بونفرونی متغیر قند خون بین گروه‌ها

معناداری	اختلاف میانگین	گروه	گروه	متغیر
.۰/۰۱۹	-۱۱/۳۰۰	رژیم کم‌کالری	تمرین همزمان و رژیم کم‌کالری	قند خون $\diagdown$
.۰/۴۹۰	-۵/۳۹۰	رژیم کم‌کالری	تمرین همزمان	
.۰/۴۱۳	-۵/۹۱۰	تمرین همزمان	تمرین و رژیم کم‌کالری	

جدول ۱۰. مقایسه انسولین قبل و بعد از دوره مطالعه

p	t	df	انحراف استاندارد $\pm$ میانگین	شاخص آماری $\diagdown$ گروه‌ها
.۰/۰۳۲	۲/۴۲	۱۲	۱۱/۲ $\pm$ ۱۸/۱۹	تمرین همزمان
.۰/۰۰۱	۴/۷۷	۱۱	۹/۱ $\pm$ ۴۶/۴۲	
.۰/۱۱۳	۱/۶۹	۱۳	۱۱/۱ $\pm$ ۲۲/۳۸	

جدول ۱۱. مقایسه متغیر انسولین پس از مداخله بین گروه‌ها

معناداری	اختلاف میانگین	گروه	عامل	متغیر
.۰/۰۰۰	۴۱/۵۷	۵۶/۸۲	اثر پیش آزمون	انسولین (میلی لیتر بر لیتر)
.۰/۰۰۰	۱۲/۲۹	۱۶/۸۰	* اثر گروه	

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۲. نتایج آزمون بونفرونی متغیر انسولین خون بین گروه‌ها

معناداری	اختلاف میانگین	گروه	گروه	متغیر
.۰/۰۰۱	-۱/۷۹	تمرین همزمان	تمرین کم‌کالری	انسولین
.۰/۰۰۰	-۲/۱۷	رژیم کم‌کالری	تمرین و رژیم کم‌کالری	

۴. بحث و نتیجه گیری

هدف مطالعه حاضر، ارزیابی اثرات ۱۶ هفته تمرین همزمان مقاومتی و تناوبی با شدت بالا و رژیم کم کالری بر پارامترهای متابولیکی و التهابی در زنان دارای اضافه وزن مبتلا به سندروم متابولیک بود. براساس یافته‌های تحقیقات پیشین، مزایای سلامتی فعالیتهای ورزشی در پیشگیری و کنترل بسیاری از بیماری‌های مرتبط با افزایش سن غیرقابل انکار است [۲۹، ۲۵، ۲۳، ۹]. فعالیت ورزشی نیز اثرات مثبتی بر سندروم متابولیک به عنوان یک سندروم چند عاملی با حداقل سه مورد از پنج عامل خطرزای شایع بیماری هلی قلبی عروقی مانند پرشماری خون، دیابت، کلسترول بالا، چاقی احساسی و کاهش لیپوپوتین با چگالی بالای کلسترول، دارد [۱۶، ۲۱، ۲۹]. با این حال، تا به امروز اطلاعات اندکی در دانش مربوط به تأثیر نوع و شدت فعالیت ورزشی بر سندروم متابولیک وجود دارد [۳۴].

با این توصیف، نتایج این مطالعه نیمه تجربی و کارآزمایی تصادفی ۱۶ هفته‌ای نشان داد که رژیم کم کالری در ترکیب با تمرین همزمان مقاومتی و تناوبی با شدت بالا منجر به کاهش معناداری در وزن، شاخص توده بدن، عوامل متابولیکی (قدن خون ناشتا، انسولین، مقاومت به انسولین و هموگلوبین گلیکوزیله شده) و شاخص التهابی پروتئین واکنشگر سی در زنان مبتلا به سندروم متابولیک در مقایسه با گروه کنترل غیرفعال گردید.

شواهد متعددی تأیید می‌کنند که افراد بزرگسال و میانسال مانند افراد جوان‌تر پاسخ‌های فیزیولوژیکی، مولکولی و مکانیکی خوبی به تمرینات تناوبی با شدت بالا دارند [۱۷، ۳۱، ۳۵]. بنابراین، تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا، یک اثر کم تا متوسط که ممکن است بواسطه مداخله کوتاه مدت با توجه به دامنه سن محدود شود را آشکار می‌کند. پروتکل ۱۶ هفته‌ای تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا و رژیم کم کالری در تحقیق حاضر، چندین تغییر متابولیکی و التهابی در زنان دارای اضافه وزن مبتلا به سندروم متابولیک ایجاد کرد که با یافته‌های تحقیقات قبلی [۳۱، ۲۰، ۷] همخوانی دارد. اگر چه بني طالبي و همكاران (۲۰۱۸) در تحقیق خود هیچ‌گونه تفاوت معناداری در برخی متغیرها در زنان سالم‌مند مشاهده نکردند که با یافته‌های تحقیق حاضر ناهمسو بود، اما نتایج تحقیق ایشان در کاهش هموگلوبین گلیکوزیله، مقاومت به انسولین و پروتئین واکنشگر سی همخوانی داشت [۳]. اگنر و همکاران (۲۰۱۸) هیچ تغییر معناداری در مقادیر گلوكز خون پس از ۱۲ هفته تمرین همزمان گزارش نکردند [۱]. راینسون و همکاران (۲۰۱۷) نیز هیچ بهبودی در حساسیت انسولین بعد از ۱۲ هفته تمرین همزمان با شدت متوسط مشاهده نکردند [۳۱]. دلایل تناقض این نتایج با نتایج تحقیق حاضر را می‌توان در نوع و شدت پروتکل تمرینی، عدم برقراری محدودیت کالری، عدم کنترل رژیم غذایی آزمودنی‌ها و نوع جامعه آماری از نظر سن و شاخص توده بدن جستجو کرد. در یک متأنالیز، اوستمن و همکاران (۲۰۱۷) با

هفته رژیم کم کالری در ترکیب با تمرین همزمان بر مقادیر متغیر پروتئین واکنشگر سی زنان مبتلا به سندروم متابولیک تأیید می‌شود. با توجه به تفاوت معنادار بین گروه‌ها، برای مقایسه دو به دوی گروه‌ها از آزمون تعییبی بونفرونی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۲۱ نشان داده شده است و فقط بین مقادیر پروتئین واکنشگر سی گروه رژیم کم کالری در ترکیب با تمرین در مقایسه با گروه کم کالری تفاوت معناداری مشاهده شد.

جدول ۱۳. مقایسه مقاومت به انسولین قبل و بعد از دوره مطالعه

گروه‌ها	شاخص آماری	انحراف استاندارد ± میانگین		
		p	t	df
تمرین همزمان		.۰۰۱	۴/۴۲	۱۲
تمرین و رژیم کم کالری		.۰۰۰	۶/۸۲	۱۱
رژیم کم کالری		.۰۰۵	۲/۱۵	۱۳

جدول ۱۴. مقایسه متغیر مقاومت به انسولین پس از مداخله بین گروه‌ها

متغیر	عامل	میانگین	مجدورات	F	p
مقایسه به انسولین	اثر پیش آزمون	۴/۴۶۵		۳۰/۷۱	.۰۰۰
	اثر گروه*	۲/۵۸۵		۱۷/۷۸	.۰۰۰

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۵. نتایج آزمون بونفرونی متغیر مقاومت به انسولین خون بین گروه‌ها

متغیر	گروه	گروه‌ها	انحراف استاندارد ± میانگین	میانگین	اختلاف	معناداری
مقایسه به انسولین	تمرین و رژیم کم کالری	تمرین	۰/۰۹۱	-۰/۶۱۹		.۰۰۱
	رژیم کم کالری	رژیم کم کالری	-۰/۸۷۹			.۰۰۰

جدول ۱۶. مقایسه هموگلوبین گلیکوزیله قبل و بعد از دوره مطالعه

متغیر	گروه	گروه‌ها	انحراف استاندارد ± میانگین	میانگین	اختلاف	معناداری
تمرین همزمان	تمرین	۰/۰۰۰	-۷/۷۰۳	۱۲	۵/۰ ± ۲۲/۸۰	۶/۰ ± ۲۳/۷۱
	رژیم کم کالری	رژیم کم کالری	-۵/۵۰۹	۱۱	۴/۰ ± ۴۰/۷۰	۶/۰ ± ۰۵/۸۸

جدول ۱۷. مقایسه متغیر هموگلوبین گلیکوزیله پس از مداخله بین گروه‌ها

متغیر	گروه	گروه‌ها	انحراف استاندارد ± میانگین	میانگین	اختلاف	معناداری
انسولین	۳/۲۸۵	۱	-۰/۱۹۷	۳/۲۸۵		.۰/۰۷۵
	۳/۷۹۷	۲	-۰/۰۳۴	۳/۷۰۷		.۰/۰۳۲

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۸. نتایج آزمون بونفرونی متغیر هموگلوبین گلیکوزیله بین گروه‌ها

متغیر	گروه	گروه‌ها	انحراف استاندارد ± میانگین	میانگین	اختلاف	معناداری
هموگلوبین گلیکوزیله	۰/۰۹۷	۰/۰۷۵	-۰/۷۵۵	۰/۰۹۷		.۰/۰۱۷
	۰/۰۳۴	-۱/۰۶۳		رژیم کم کالری		همزمان

با وجود فواید متعدد قلبی متابولیکی تمرینات ورزشی، شواهد نشان می‌دهند که در مقایسه با تمرینات تناوبی با شدت بالا، شدت‌های پایین تر تمرین، ممکن است، فعالیت میتوکندریایی افراد سالم را محدود کند [۲۲، ۳۱]. بنابراین، شدت فعالیت ورزشی نقش مهمی در میانجیگری حساسیت انسولینی بازی می‌کند [۳۱]. چندین مطالعه، با استفاده از شدت‌های پایین‌تر، عدم وجود اثرات حساسیت انسولینی با تمرینات همزمان را تأیید کردند [۳۱]. در مطالعه حاضر نیز اثرات تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا در ترکیب با رژیم غذایی بر بهبود عوامل متابولیکی بیماران مبتلا به سندروم متابولیک در راستای مکانیسم مطرح شده بود. از نقطه نظر فیزیولوژیکی، شدت‌های تمرینی پایین‌تر، فعالیت آنزیم‌های اکسیداتیو میتوکندریایی را محدود می‌کند که در نهایت باعث می‌شود جذب گلوكز تو سط عضله اسکلتی کاهش یابد و منجر به افزایش گلوكز پلاسمایی گردد. این اثرات، حساسیت انسولینی را کاهش و برداشت گلوكز در سلول‌های چربی را افزایش می‌دهد [۴، ۳۱]. در مقابل، شدت بالای تمرین، ممکن است این فرآیند را معکوس کند و منجر به افزایش در حساسیت انسولینی شود و ساختارهای گلوكز در گردش و برداشت چربی را کاهش دهد. از نظر بالینی، این نتایج می‌تواند اثرات قابل توجهی در بهبود بیماری عروق کرونری بهویژه به‌واسطه کاهش در چندین نشانگر متابولیکی سندروم متابولیک و دیابت نوع دو داشته باشد [۲].

علاوه بر این، یافته‌های تحقیق حاضر نشان داد که ترکیبی از مداخله تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا و رژیم کم کالری، به‌طور قابل توجهی، سطوح پروتئین و اکنشگر سی را در زنان چاق مبتلا به سندروم متابولیک کاهش می‌دهد. در این مطالعه مشخص شد که تغییرات در سطوح پروتئین و اکنشگر سی با رفتار سبک زندگی مرتبط است، در حالی که با سن و شاخته توده بدنی شرکت کنندگان همبستگی نداشت. این یافته‌ها حاکی از آن است که رفتار سبک زندگی شرکت کنندگان و بهویژه سبک زندگی فعال برای دستیابی به اثرات مفید مداخله تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا و رژیم کم کالری در بهبود نشانگرهای زیستی التهاب در بزرگسالان دارای اضافه وزن و چاق مهم است. چندین عامل سبک زندگی، از جمله کم تحرکی، رژیم غذایی نامناسب، بی‌خوابی شبانه، استعمال دخانیات و استرس روانی برای افزایش التهاب سیستمیک گزارش شده است. بنابراین، اصلاح سبک زندگی، ممکن است پروتئین‌های التهابی را کاهش دهد و سلامت متابولیک را بهبود بخشد [۱۰، ۳۲، ۲۰].

فعالیت ورزشی همراه با رژیم غذایی از مداخلات مهم سبک زندگی سالم است و گزارش شده که نشانگرهای زیستی التهاب را به طور مستقل یا با هم تنظیم می‌کنند. نتایج یک مطالعه با رژیم خیلی کم کالری به مدت چهار هفته نشان داد که بیومارکرهای التهابی در زنان چاق کاهش می‌یابد و این اثر مفید رژیم کم کالری است که با کاهش وزن قابل توجهی همراه است [۲۷، ۳۳]. در یک کارآزمایی

۴ مطالعه که در آن از تمرین همزمان به مدت ۳-۱۳ ماه استفاده کرده بودند، کاهش در دور کمر و عدم تغییر در گلوكز ناشتا را گزارش کردند. آن‌ها پیشنهاد دادند که طول مداخله به عنوان یک عامل مهم محاسب می‌شود و برای ایجاد تغییرات بیشتر نیازمند توجه بیشتری به آن می‌باشد [۲۶]؛ اگرچه در همه این تحقیقات مداخله رژیم غذایی در نظر گرفته نشده بود.

جدول ۱۹. مقایسه پروتئین و اکنشگر سی قبل و بعد از دوره مطالعه

پ	t	df	انحراف استاندارد ± میانگین	شاخص آماری	
				گروه‌ها	
۰/۰۱۳	۲/۸۹	۱۲	۲۰ ± ۸۰/۰۶	۳۰ ± ۶۰/۹۵	تمرین همزمان
۰/۰۰۰	۶/۸۲	۱۱	۲۰ ± ۰/۸۹۰	۳۰ ± ۲۰/۷۹	تمرین و رژیم کم کالری
۰/۰۴۲	۲/۲۵	۱۳	۳۰ ± ۰/۵۸۷	۳۰ ± ۲۶/۷۶	رژیم کم کالری

جدول ۲۰. مقایسه متغیر هموگلوبین گلیکوزیله پس از مداخله بین گروه‌ها

پ	F	df	میانگین مجدولات	عامل		متغیر
				اثر پیش آزمون	اثر گروه	
۰/۰۰۰	۳۵/۸۴۸	۱	۱۶/۲۸۵			پروتئین و اکنشگر سی
۰/۰۰۵	۶/۱۵۹	۲	۲/۷۹۸			(میلی گرم بر دسی لیتر)

* گروه کنترل به عنوان گروه مرجع در نظر گرفته شده است.

جدول ۲۱. نتایج آزمون بونفرونی متغیر پروتئین و اکنشگر سی بین گروه‌ها

معناداری	اختلاف میانگین	گروه	گروه	متغیر	
				گروه	گروه
۰/۴۵۶	-۰/۴۰۲	تمرین همزمان	تمرین و رژیم کم کالری	پروتئین و اکنشگر سی	
۰/۰۰۴	-۰/۹۲۴	رژیم کم کالری			

شواهد قابل توجه اخیر تو سط رابینسون و همکاران (۲۰۱۷) در زمینه فعالیت ورزشی نشان داد که نوع و شدت تمرین همزمان ممکن است پاسخ‌های متابولیکی متفاوت تنظیم بالا دستی در افراد مبتلا به سندروم متابولیکی ایجاد کند [۳۱] و مکانیسم‌های فیزیولوژیکی و مولکولی در پاسخ به مداخله ورزشی در تحقیق حاضر را توضیح دهد. برای مثال، تمرین هوایی، آنزیم‌های اکسیداتیو میتوکندریایی را افزایش می‌دهد که ممکن است با بهبودهایی در حساسیت انسولین با سن ارتباط داشته باشد [۲۲]. از سوی دیگر، تمرین مقاومتی، کاهش مرتبط با سن در رونویسی ژن زنجیره سنتگین میوزین را کاهش و میزان سنتز پروتئین عضله را افزایش می‌دهد و کیفیت و عملکرد توده عضله اسکلتی را بهبود می‌بخشد که منجر به افزایش اکسیدا سیون گلوكز و بهبود حساسیت انسولین می‌شود [۴]. بنابراین، تمرین همزمان به عنوان یک نوع فعالیت ورزشی که هر دو نوع فعالیت ورزشی را ترکیب می‌کند، می‌تواند بطور بالقوه بسیاری از مکانیسم‌های فیزیولوژیکی هر دو نوع مداخله را تنظیم کند.

بیماران بود. با این توصیف، یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا در ترکیب با رژیم کم کالری فواید متابولیکی متعددی در زنان چاق مبتلا به سندروم متابولیک پس از یک مداخله ۱۶ هفته‌ای فراهم می‌کند. علاوه بر این، تمرین همزمان در ترکیب با رژیم کم کالری به طور بالقوه می‌تواند دستاوردهای بالاتری از جمله بهبودهای قابل توجه در وزن، شاخص توده بدن، قند خون ناشتا، انسولین، مقاومت به انسولین و پروتئین واکنشگر سی در افراد مبتلا به سندروم متابولیک ایجاد کند. با این حال، شواهد تجربی به شتری از مطالعات مداخله‌ای طولانی مدت برای تایید این نتایج مورد نیاز است. علاوه بر این، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که هر دو مداخله تمرین همزمان و رژیم کم کالری از عوامل اساسی در هنگام طراحی و تجویز یک برنامه ورزشی در افراد مبتلا به سندروم متابولیک است.

تضاد منافع

نویسندهای اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تضاد منافعی وجود ندارد.

منابع

- [1] Agner, V. F. C., Garcia, M. C., Taffarel, A. A., Mourão, C. B., Da Silva, I. P., Da Silva, S. P., et al. (2018). Effects of concurrent training on muscle strength in older adults with metabolic syndrome: a randomized controlled clinical trial. *Arch. Gerontol. Geriatr.*, 75, 158–164.
- [2] Alberti, G., Shaw, J., Grundy, S. (2006). The IDF Consensus Worldwide Definition of the Metabolic Syndrome. Brussels: International Diabetes Federation.
- [3] Banitalebi, E., Faramarzi, M., Bagheri, L., Kazemi Abdol, R. (2018). Comparison of performing 12 weeks' resistance training before, after and/or in between aerobic exercise on the hormonal status of aged women: a randomized controlled trial. *Horm. Mol. Biol. Clin. Invest.*, 35:20180020.
- [4] Bird, S. R., Hawley, J. A. (2017). Update on the effects of physical activity on insulin sensitivity in humans. *BMJ Open Sport Exerc. Med.*, 2: e000143.
- [5] Biswas, A., Oh, P. I., Faulkner, G. E., Bajaj, R. R., Silver, M. A., Mitchell, M. S., and et al. (2015). Sedentary time and its association with risk for disease incidence, mortality, and hospitalization in adults. *Ann. Intern. Med.*, 162, 123–132.
- [6] Burini, R. C., Anderson, E., Durstine, J. L., Carson, J. A. (2020). Inflammation, physical activity, and chronic disease: an evolutionary perspective. *Sports Med. Health Sci.*, 2: 1–6.
- [7] Cadore, E. L., Menger, E., Teodoro, J. L., Da Silva, L. X. N., Boeno, F. P., Umpierre, D., and et al. (2018). Functional and physiological adaptations following concurrent training using sets with and without concentric failure in elderly men: a randomized clinical trial. *Exp. Gerontol.*, 110: 182–190.
- [8] Colato, A., Abreu, F., Medeiros, N., Lemos, L., Dorneles, G., Ramis, T., and et al. (2014). Effects of concurrent training on inflammatory markers and expression of CD4, CD8, and HLA-DR in overweight and obese adults. *Journal of exercise science & fitness*, 12(2): 55-61.
- [9] Eftekhari, E., Zafari, A., Gholami, M. (2015). Physical activity, lipid profiles and leptin. *The Journal of sports medicine and physical fitness*, 56(4): 465-469.

بالینی تصادفی گزارش شده است که رژیم اصلاح شده روزه‌داری متناوب، موثرتر از رژیم کم کالری در کاهش وزن و سطوح پروتئین واکنشگر سی در بیماران با سندروم متابولیک است [۳۰]. اثر ضد التهابی فعالیت ورزشی ممکن است به کاهش بافت چربی نسبت داده شود. با این حال، اثر مستقل بر التهاب هنوز مشخص نشده است. شواهد نشان می‌دهد که فعالیت ورزشی می‌تواند به طور مستقیم، بر سلول‌های سیستم ایمنی بدن به‌واسطه تنظیم واسطه‌های التهابی سیستمیک بدون تکیه بر کاهش وزن بدن تأثیر بگذارد [۱۳]. این اثر ضد التهابی فعالیت ورزشی، مستقل از کاهش وزن است و می‌تواند واسطه‌های پیش التهابی را مهار و مسیرهای ضد التهابی و در نتیجه تنظیم حساسیت به انسولین را تحریک کند. با این وجود، مشخص نیست که آیا ترکیبی از فعالیت ورزشی و محدودیت کالری اثرات مغاید بیشتری نسبت به محدودیت کالری به تنها بر سایتوکین‌های التهابی در بزرگسالان چاق دارد. اگرچه فعالیت ورزشی و محدودیت کالری، استراتژی‌های مهمی برای مهار سطح التهاب هستند، توجه به ویژگی‌های متفاوت شرکت کنندگان و رفتار سبک زندگی دغدغه اصلی برای دستیابی به هدف مطلوب است. نتایج این مطالعه نشان داد که هفته مداخله نمی‌تواند شاخص التهابی پروتئین واکنشگر سی را در زنان چاق تغییر دهد. در همین راستا، نتایج یک متابالیز، اثر ترکیبی تمرین همزمان مقاومتی همراه با تناوبی با شدت بالا و رژیم کم کالری بر نشانگرهای التهاب از جنبه‌های مدت مداخله، نوع فعالیت ورزشی و شاخص توده بدنی را نشان داد، اما تأثیر رفتار بی‌تحرکی شرکت کنندگان بر اثربخشی مداخله را فاش نکرد [۱۹]. به خوبی شناخته شده است که رفتار سبک زندگی کم تحرک علت اصلی چاقی است و چاقی و کم تحرکی به شدت با توسعه بیماری‌های مرتبط با التهاب همراه است [۲۸]. جدا از این واقعیت که چاقی می‌تواند باعث التهاب مزمن شود، رفتار بی‌تحرکی نیز به التهاب مزمن و بیماری‌های التهابی کمک می‌کند [۶]. بزرگسالانی که رفتار بی‌تحرکی برای مدت طولانی دارند، ممکن است سلامت متابولیک مختلط داشته باشند و نتوانند از فعالیت ورزشی یا سایر مداخلات بهره‌مند شوند. نتایج مطالعات قبلی نشان داده است که رفتار کم تحرک طولانی مدت می‌تواند منجر به التهاب بافت چربی زیر جلدی شود و پیامدهای منفی برای سلامتی، از جمله دیابت نوع دو، چاقی، فشار خون بالا و بیماری عروق قلبی به همراه داشته باشد [۱۴، ۵].

تحقیق حاضر دارای چندین نقاط قوت، شامل، طولانی بودن مدت مطالعه، طراحی تصادفی گروه‌های مورد بررسی و ابزارها و آزمون‌های اندازه‌گیری معترض و پایا بود. در مقابل، مطالعه حاضر دارای محدودیت‌هایی نیز بود که شامل ارزیابی اصلاح رژیم غذایی بیماران در طول دوره مداخله بر اساس سوابق غذایی خود گزارش دهی بیماران، تعداد کم آزمودنی‌ها در هر گروه برای دستیابی به نتیجه قطعی و نبود ابزار معتبر برای ارزیابی میزان کالری دریافتی گزارش شده توسط

- [26] Ostman, C., Smart, N. A., Morcos, D., Duller, A., Ridley, W., Jewiss, D. (2017). The effect of exercise training on clinical outcomes in patients with the metabolic syndrome: a systematic review and meta-analysis. *Cardiovasc Diabetol.*, 16: 110–111.
- [27] Ott, B., Skurk, T., Hastreiter, L., Lagkouvardos, I., Fischer, S., Büttner, J., and et al. (2017). Effect of caloric restriction on gut permeability, inflammation markers, and fecal microbiota in obese women. *Sci. Rep.*, 7:11955.
- [28] Park, J. H., Moon, J. H., Kim, H. J., Kong, M. H., Oh, Y. H. (2020). Sedentary Lifestyle: overview of Updated Evidence of Potential Health Risks. *Korean J. Fam. Med.*, 41, 365–373.
- [29] Pedersen, B. K., Saltin, B. (2015). Exercise as medicine—evidence for prescribing exercise as therapy in 26 different chronic diseases. *Scand. J. Med. Sci. Sports*, 25: 1–72.
- [30] Razavi, R., Parvaresh, A., Abbasi, B., Yaghoobloo, K., Hassanzadeh, A., Mohammadifard, N., and et al. (2021). The alternate-day fasting diet is a more effective approach than a calorie restriction diet on weight loss and hs-CRP levels. *Int. J. Vitam. Nutr. Res.*, 91: 242–250.
- [31] Robinson, M. M., Dasari, S., Konopka, A. R., Johnson, M. L., Manjunatha, S., Esponda, R. R., and et al. (2017). Enhanced protein translation underlies improved metabolic and physical adaptations to different exercise training modes in young and old humans. *Cell Metab.*, 25: 581–592.
- [32] Thivel, D., Tremblay, A., Genin, P. M., Panahi, S., Rivière, D., Duclos, M. (2018). Physical activity, inactivity, and sedentary behaviors: definitions and implications in occupational health. *Front. Public Health*, 6:288.
- [33] Tremblay, M. S., Aubert, S., Barnes, J. D., Saunders, T. J., Carson, V., Latimer-Cheung, A. E., and et al. (2017). Sedentary behavior research network (SBRN) – terminology consensus project process and outcome. *Int. J. Behav. Nutr. Phys. Act.*, 14:75.
- [34] Wewege, M. A., Thom, J. M., Rye, K.-A., Parmenter, B. J. (2018). Aerobic, resistance or combined training: a systematic review and metaanalysis of exercise to reduce cardiovascular risk in adults with metabolic syndrome. *Atherosclerosis*, 274: 162–171.
- [35] Yasar, Z., Dewhurst, S., Hayes, L. D. (2019). Peak power output is similarly recovered after three-and five-days' rest following sprint interval training in young and older adults. *Sports*, 7:94.
- [36] Zafari, A. (2012). The Chronic Effects of Morning Exercise Training on Coronary Artery Disease Risk Factors. *Annals of Biological Research*, 3(3): 1388-1392.
- [37] Zahedmanesh, F., Zafari, A., Zahedmanesh, F. (2013). The effects of swimming combined training on body composition in academic level athlete's women. *European Journal of Experimental Biology*, 3(1): 228-231.
- [10] Furman, D., Campisi, J., Verdin, E., Carrera-Bastos, P., Targ, S., Franceschi, C., and et al. (2019). Chronic inflammation in the etiology of disease across the life span. *Nat. Med.*, 25: 1822–1832.
- [11] García-Pinillos, F., Laredo-Aguilera, J. A., Muñoz-Jiménez, M., and Latorre-Román, P. A. (2019). Effects of 12-weeks concurrent high-intensity interval strength and endurance training program on physical performance in healthy older people. *J. Strength Cond. Res.*, 33: 1445–1452.
- [12] Gholami, M., Sabaghian-Rad, L., Eftekhari, E., Zafari, A. (2012). The effect of aerobic training with or without calorie restriction on lipid profile in adult obese females. *Daneshvar Medicine*, 20(4): 27-34.
- [13] Gleeson, M., Bishop, N. C., Stensel, D. J., Lindley, M. R., Mastana, S. S., and Nimmo, M. A. (2011). The anti-inflammatory effects of exercise: mechanisms and implications for the prevention and treatment of disease. *Nat. Rev. Immunol.*, 11: 607–615.
- [14] Grøntved, A., Hu, F. B. (2011). Television viewing and risk of type II diabetes, cardiovascular disease, and all-cause mortality: a meta-analysis. *JAMA*, 305: 2448–۲۴۵۵.
- [15] Guadalupe-Grau, A., Aznar-Laín, S., Mañas, A., Castellanos, J., Alcázar, J., Ara, I., and et al. (2017). Short- and long-term effects of concurrent strength and HIIT training in octogenarians with COPD. *J. Aging Phys. Act.*, 25: 105–115.
- [16] Ingle, L., Mellis, M., Brodie, D., Sandercock, G. R. (2017). Associations between cardiorespiratory fitness and the metabolic syndrome in British men. *Heart*, 103: 524–528.
- [17] Jabbour, G., Iancu, H. D., Mauriege, P., Joannis, D. R., Martin, L. J. (2017). High-intensity interval training improves performance in young and older individuals by increasing mechanical efficiency. *Physiol. Rep.*, 5: e13232.
- [18] Jansson, A. K., Chan, L. X., Lubans, D. R., Duncan, M. J., Plotnikoff, R. C. (2022). Effect of resistance training on HbA1c in adults with type II diabetes mellitus and the moderating effect of changes in muscular strength: a systematic review and meta-analysis. *BMJ Open Diabetes Research and Care*, 10(2): e002595.
- [19] Khalafi, M., Symonds, M. E., Akbari, A. (2021). The impact of exercise training versus caloric restriction on inflammation markers: a systemic review and meta-analysis. *Crit. Rev. Food Sci. Nutr.*, 1–16.
- [20] Kökten, T., Hansmann, F., Ndiaye, N. C., Heba, A., Quilliot, D., Dreumont, N., and et al. (2021). Calorie restriction as a new treatment of inflammatory diseases. *Adv. Nutr.*, 12: 1558–1570.
- [21] Lakka, T. A., Laaksonen, D. E. (2007). Physical activity in prevention and treatment of the metabolic syndrome. *Appl. Physiol. Nutr. Metab.*, 32: 76–88.
- [22] Lanza, I. R., Short, D. K., Short, K. R., Raghavakaimal, S., Basu, R., Joyner, M. J., and et al. (2008). Endurance exercise as a countermeasure for aging. *Diabetes*, 57, 2933–2942.
- [23] Ossanloo, P., Najar, L., Zafari, A. (2012). The effects of combined training (aerobic dance, step exercise and resistance training) on body fat percent and lipid profiles in sedentary females of Al_zahra University. *European Journal of Experimental Biology*, 2(5): 1598-1602.
- [24] Ossanloo, P., Zafari, A., Najar, L. (2012). The effects of combined training (aerobic dance, step exercise and resistance training) on cardio vascular disease risk factors in sedentary females. *Annals of Biological Research*, 3(7): 3652-3656.
- [25] Ossanloo, P., Zafari, A., Najar, L. (2012). The effects of combined training (aerobic dance, step exercise and resistance training) on body composition in sedentary females. *Annals of Biological Research*, 3(7): 3667-3670.